

Nr 204

Av herr Nyman m. fl., om särskilda naturcentra vid Vindelälven för forskning och turism.

(Lika lydande med motion nr 262 i Andra kammaren)

Vid behandlingen av Vindelälvens utbyggnad under höstriksdagen 1967 aktualiserades bl. a. frågan om sysselsättningsläget i kommunerna kring älven. Utgången av ärendet enligt allmänna beredningsutskottets utlåtande nr 55 kan komma att betyda att Vindelälvens utbyggnad ej blir av därest icke nya bärande skäl kan förebringas och Kungl. Maj:t och riksdagen så beslutar.

Frågan om beredandet av ökad sysselsättning åt befolkningen i Västerbottens inland har utretts inom länet, och enligt prognosen gäller det att skapa ca 2 300 nya arbetstillfällen fram till år 1980, dvs. ca 180 om året i berörda kommuner. En utbyggnad av Vindelälven hade givetvis under en relativt kort tidsperiod, första hälften av 1970-talet, förbättrat sysselsättningsmöjligheterna men icke löst dem på längre sikt. Det är därför angeläget att statsmakterna vidtager snabba åtgärder för att hjälpa befolkningen i nämnda kommuner till ökad sysselsättning och kommer med alternativa förslag.

Fråga är om icke intresset för ökad turism i dessa trakter, dokumenterat av de flesta kommunerna kring Vindelälven, skulle kunna förenas med en framtida zoologisk och ekologisk forskning m. m. vid ett antal fältstationer. Liknande projekt, naturcentra, planeras och har genomförts i USA. Ett sådant »Naturealm» planeras i ett naturområde i Pennsylvania, ett utflyttningsområde där arbetslösheten år 1962 var 14,5 % mot 5,2 % i genomsnitt i hela USA. En ekonomisk utredning resulterade i ett förslag om ett s. k. »conversation education area», dvs. ett naturvårdsområde med undervisnings- och forskningsmöjligheter. »Naturealm» är uppbyggt efter principen att forskning och turism skall dela på området. Under veckodagarna skall servicebyggnader och allmänna byggnader utnyttjas av forskare och skolor och från fredagskväll till måndagsmorgon för allmän turism. Ett annat sådant center är »Marine Science Center» och »Under Sea Garden» i badorten Newport i staten Oregon. Liknade grundförutsättningar borde kanske finnas för Vindelälven främst genom Umeå universitets engagemang.

Givetvis kan icke dessa två projekt kopieras vid Vindelälven, men de kan ge uppslag till en undersökning av möjligheterna att vid Vindelälven

skapa något liknande samarbete mellan forskningscentra och turism, som därför allvarligt borde prövas.

Med hänvisning till vad ovan anförts anhålles,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om prövning av förutsättningarna för en samverkan mellan forskning och turism i särskilda naturcentra vid Vindelälven i sysselsättningsbefrämjande syfte.

Stockholm den 23 januari 1968

Sven Nyman (fp) Eric G. Peterson (fp) Karl-Erik Eriksson (fp)